

KURJER ZACHODNI

KRAKÓW

»ISKRA«

Oplata poczt. uiszczona ryczałtem.

ROK XXIV.

SOSNOWIEC, PONIEDZIAŁEK 4 GRUDNIA 1933 R.

Nr. 335.

Cena egz. 15 gr.

Prenumerata miesięczna w Sosnowcu 3.00 zł.

Prenumerata miesięczna poza Sosnowcem i w Sosnowcu z odnośzeniem do domu 3.50 zł

MECZ POLSKA -- NIEMCY W BERLINIE

PRZYPADKOWA PORAZKA NASZYCH PIŁKARZY.

W dniu wczorajszym stadion pocztowy w Berlinie był terenem pierwszego meczu piłkarskiego Polska — Niemcy. O mecz ten toczyły się od długiego czasu pertraktacje, przyczem należy przypomnieć, iż inicjatorami meczu byli Niemcy.

P. Z. P. N. doceniając znaczenie nie tylko sportowe, ale również i propagandowe takiego meczu zgodził się na rozegranie go już w r. b. mimo iż spóźniona pora zawodów nie stwarza bynajmniej warunków zbytnio sprzyjających dla polskich piłkarzy.

Skład drużyny polskiej jak i niemieckiej przedstawiał się następująco: Polska: bramkarz Albański, obrona Bułanow i Martyna, pomoc Mysiak, Kotlarczyk I i Kotlarczyk II, Napad Włodarz, Pazurek, Nawrot, Matjas i Urban. Niemcy: bramkarz Jakob, obrona Krause i Haringer, pomoc: Appel, Bender i James, napad: Kobierski, Rasselberg, Hohmann, Lachner i Lehner. Sędzią zawodów był Szwed, Otto Olsson.

Obydwie drużyny grały bardzo ambitnie. Wszelkie wysiłki drużyny niemieckiej w kierunku pokonania drużyny polskiej spełzyły na niczem, i

do przerwy wynik był bezbramkowy, dopiero na 2 minuty przed zakończeniem zawodów udało się Niemcom nie spodziewanie zdobyć jedyną bramkę, którą strzelił Appel.

Biorąc pod uwagę nieznane i śliskie boisko oraz pierwszorzędną zespół drużyny niemieckiej, trzeba przyznać, iż drużyna polska wyszła ze spotkania z honorem.

KINO
Zagłębie
dawniej
Kino-Teatr
„Udziałowy”

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ!
JAN KIEPURA
„ZDOBYĆ CIĘ MUSZĘ”

UWAGA: W dniu Święta Górników Ceny miejsc za okazaniem legitymacji Górniczej parter 25 groszy, balkon 54 grosze. Początek o godz. 3 popołudniu.

EGZEKUCJA KOSZTÓW PROCESU BRZESKIEGO U ZASĄDZONYCH.

WARSZAWA, 3.12. Komornicy rejonowi przystąpili do egzekwowania kosztów procesu brzeskiego, które zasądzone od skazanych. Koszty te sięgają sumy około 80.000 zł. Koszty zabezpieczają komornicy na osobistym majątku skazanych.

Okazuje się jednak, że poza posłem Witosem właścicielem 30 morgowego gospodarstwa w Wierchosławicach i dr. Pułkiem, właścicielem gospodar

stwa w Choczni skazani przeważnie nie mają żadnego majątku.

Jak już wczoraj donosiliśmy, został nałożony areszt na ruchomości posła Dubois. Dotychczas małżonka posła Dubois nie otrzymała jeszcze od komornika wykazu zajętych przedmiotów, wraz z ich szacunkiem oraz zawiadomienia, podającego termin, w jakim musi być uregulowana należność.

Prasa wiedeńska o Polsce

WIEDEŃ, 3.12. Prasa wiedeńska śledzi z wielkim zainteresowaniem ostatnie posunięcia dyplomatyczne Polski zarówno w stosunku do Rosji jak i do Niemiec i przypisuje im poważne znaczenie dla rozwoju stosunku do Rosji jak i do Niemiec i przypisuje im poważne znaczenie dla rozwoju stosunków międzynarodowych. „Neue Freie Presse” ogłosiła artykuł swego korespondenta w Moskwie pod tytułem „Przyszły blok wschodni”, w którym przeprowadza dowód, że porozumienie polsko-sowieckie staje się hasłem szerokich warstw ludności sowieckiej, co stwarza nową zupełnie sytuację na wscho

dzie Europy. Wszystkie te pozycje, pisze „Neue Freie Presse”, jakie jeszcze nietylko polityczne i gospodarcze, ale także kulturalne, przeszły obecnie w ręce Polski. Uwydatniło się to na uroczystościach październikowych, podczas których Kalinin wprost ostentacyjnie wyróżniał gości polskich. Wobec nastrojów przyjaźni dla stosunków polsko-rosyjskich, nastrojów podtrzymywanych obecnie w Sowietach skuteczną propagandą „od człowieka do człowieka” wzmacnia się stanowisko Polski i Rosji i tą drogą stanie się ona jednym z najważniejszych czynników na wschodzie Europy.

VOTUM ZAUFANIA DLA RZĄDU CHAUTEMPSA.

PARYŻ, 3.12. Deklaracja ministerjalna, zawierająca około 100 wierszy druku, nalega na konieczność uzdrowienia skarbowości, podkreśla z niepokojem krytyczne położenie kraju, powołuje się na agitację pewnych żywiołów, kierowaną przeciw parlamentowi, nawołuje republikanów do jedności i odwrócenia niebezpieczeństwa, grożącego państwu na wewnątrz i zewnątrz. Równowaga budżetowa — brzmi ustęp deklaracji — jest najlepszą obroną ustroju, opartej na wolności. W części, dotyczącej polityki zagranicznej, deklaracja zapewnia wierność Lidze Narodów, zaprzyjaźnionym państwom, jak również wszystkim zawartym przez Francję paktom i porozumieniom. Francja chętnie jeszcze polepszy stosunki ze wszystkimi krajami, lecz tylko drogą normalnej procedury kancelarii dyplomatycznych. Poszczególne układy mogą służyć dziełu pokoju, jeżeli zagwarantują bezpieczeństwo zewnętrzne i uszanują wszystkie powojenne zobowiązania

międzynarodowe, stanowiące wspólne zabezpieczenie praw, wynikających z powyższych zobowiązań. Otó dokładne streszczenie deklaracji.

Część, dotycząca polityki zagranicznej, nie nastęrcza poważnej krytyki zasługuje raczej na aprobatę, wzmianka strona finansowa grzeszy niezwykłym brakiem substancji, przemilcza bowiem środki, do jakich ucieknie się rząd, celem zrealizowania równowagi budżetowej.

Po odczytaniu deklaracji premier Chautemps zażądał votum zaufania oraz odroczenia dyskusji nad interpelacjami, stawiając i w tej sprawie kwestję zaufania. Izba uchwaliła zaufanie rządowi 391 głosami przeciw 19. Odroczenie interpelacji, czyli przystąpienie do dyskusji finansowej w trybie wyjątkowo nagłym zgromadziło po stronie gabinetu jednomyślnie izby, gdyż 569 głosów; przeciwko głosowali jedynie komuniści w liczbie 11. Projekty finansowe rządu natychmiast odesłano do komisji, która złoży raport dopiero we czwartek.

Pierwszy kontakt rządu z parlamentem, chociaż zakończony uchwaleniem zaufania, nie pozwala na wyprowadzenie wniosków ani pozytywnych ani negatywnych. Jedyne raport komisji oraz plenarna dyskusja finansowa pozwolą zorientować się w sytuacji gabinetowej.

Jednakże idea rządu jedności narodowej postępuje naprzód olbrzymimi krokami. Po Chautemps przyjdzie niezawodnie Herriot, a u boku jego zasiądą obok Daladiera Sarraut i Chautemps, centrum w osobach Tardieu, Flandina i Pietri, oraz prawica Marinowska, w osobie b. ministra Jęrzego Pennot. Kombinacja taka jest w drodze. Za kilka tygodni, jeżeli nie wcześniej stanie się faktem dokonanym.

Roosevelt BĘDZIE NADAL OBNIŻAŁ KURS DOLARA.

PARYŻ, 3.12. Z Nowego Jorku donoszą, że rząd waszyngtoński postanowił zintensyfikować zakupy złota zagranicą.

Dzienniki amerykańskie wnioskujeją z tego, że prezydent Roosevelt zamierza w dalszym ciągu obniżyć kurs dolara w celu doprowadzenia do międzynarodowej stabilizacji dewiz.

Rewizja procesu MALISZOWEJ?

KRAKÓW, 3.12. obrońca skazanej przez sąd doraźny na karę śmierci, a następnie ułaskawionej na dożywotnie więzienie współniczki masowego mordu w Krakowie, Maliszowej, adw. Warenhaupt zabiega obecnie o rewizję procesu.

Jak wiadomo, Maliszowa wkrótce po otrzymaniu ułaskawienia oraz po straceniu Malisza, wbrew temu, co twierdziła uporeczywie w zeznaniach, zupełnie złamana psychicznie, przyznała, iż do Süsskindów nie strzelała i że 4 ofiary zbrodni padły wyłącznie z ręki jej męża. To cofnięcie poprzednich dla jej obrońcy ma być punktem wyjścia do sformułowania prośby o rewizję wyroku, gdyż w ten sposób sprawa nie nadawała się do postępowania przez sąd zwykły.

Jak wiadomo, skazana znajduje się obecnie w Fordonie.

Nuncjusz Marmaggi U PAPIEŻA.

RZYM, 3.12. Ojciec Święty przyjął na dłuższej audjencji nuncjusza papieskiego w Warszawie, msgr. Marmaggi'ego.

Z SEJMU

WARSZAWA, 3.12. Pierwsze, po 50-dniowej przerwie, posiedzenie Sejmu ma się odbyć w czwartek, 7 bm. o godz. 4 popołudniu. Porządek dzienny obejmować będzie kilka mniej ważnych projektów ustaw.

Przed porządkiem dziennym p marszałek zawiadomi, prawdopodobnie, Izbę o wyroku sądowym w procesie brzeskim, pozbawiającym zasądzonych praw obywatelskich, a temsamem mandatów poselskich.

Poświęcenie PORTU GDYŃSKIEGO.

W dniu 8 b.m. w związku z rocznicą 15-lecia Niepodległości Polski będzie dokonane uroczyste poświęcenie portu gdyńskiego, z racji zakończenia zasadniczego etapu w rozbudowie portu.

W związku z tem będą poświęcone w Gdyni: nowy morski dworzec portowy, magazyn tranzytowy, strefa wolnocłowa oraz szereg magazynów w wolnej strefie i w innych miejscach portu.

W uroczystości powyższej wezmą udział: Pan Prezydent Rzeczypospolitej, członkowie rządu, szereg wyższych urzędników resortów gospodarczych, sfer wojskowych, życia gospodarczego, prasy i in.

Przywrócenie wolnego handlu PRODUKTAMI W SOWIETACH.

MOSKWA, 3.12. Dekret rządu sowieckiego przywraca wolny handel produktami wiejskimi w republikach i okręgach, które wykonały plan dostaw zbożowych i zebrały fundusz nasienny. Dzisiejszy dekret wyznacza m. in. republiki tatarską, krymską, baszkirską, oraz okręgi moskiewski i lewobrzeżny.

Prezydent Roosevelt żegna się z Williamem Bullitem (po lewej), który wyjechał już do Moskwy jako poseł Stanów Zjednoczonych przy rządzie sowieckim. W Bullit był w r. 1917 posłem Stanów Zjednoczonych przy ówczesnym rządzie rosyjskim.

Z ŻYCIA HARCERSTWA.

PROPAGANDA HARCERSTWA
W SZKOLE.

W związku z opracowywaną obecnie przez władze harcerskie ofensywą na młodzież, pewną rolę odegrać może zeszyt harcerski, który dotrzeć winien do dzieci wszystkich szkół w Polsce, oraz dzieci polskich poza granicami państwa. Zeszyty harcerskie zawierają wkładki w motywami z życia harcerskiego, a na okładkach widnieją oznaki harcerskie, jak krzyż i lilijka. Propagując zeszyt harcerski w szkole, propaguje się harcerstwo.

KONFERENCJA
INSTRUKTOREK HARCERSKICH.

W miesiącu bieżącym w Łodzi odbyła się konferencja instruktorek harcerskich w sprawach przysposobienia do obrony kraju, jak wiadomo, w szerokim zakresie prowadzonego w drużynach harcerek. Między innymi na konferencji wygłoszony został przez p. Lewandowską referat „O metodach harcerskich przysposobienia kobiet do obrony kraju”, które to metody różnią się od metod innych organizacji kobiet, prowadzących tę pracę.

ODPRAWA HARCERZY ŻEGLARZY.

W komendzie chorągwi harcerzy w Katowicach (Podgórną 7. V. p.) odbędzie się w niedzielę 3-go grudnia odprawa drużynowych i zastępowych żeglarskich. Odprawa ta będzie miała wielkie znaczenie dla dalszego rozwoju żeglarstwa wśród harcerzy śląskich. Zaznaczyć trzeba, że harcerstwo polskie zdobyło w sezonie letnim nagrodę Polskiego Związku Kajakowców za największą ilość przejechanych kilometrów „W splotwie Wisła do morza” oddziałów p. w. Śląsk reprezentowany był jedynie przez harcerzy.

HARCERZE W OBRONIE
PRZECIWGAZOWEJ.

Hufiec harcerski w Lublińcu (woj. Śląskie) zorganizował kurs obrony przeciwgazowej dla harcerzy. Kurs ten zgromadził kilkudziesięciu harcerzy, którzy ćwiczą się w obronie przeciwgazowej, aby zdobyć stopnie harcerskie. Jak bowiem wiadomo przepisy prób na stopnie harcerskie wymagają od młodzieży harcerskiej umiejętności obrony przeciwgazowej.

HARCERZE ŚLĄSCY CHCĄ MIEĆ
JACHT MORSKI.

Harcerze śląscy, wśród których żeglarstwo coraz silniej się rozwija, postanowili zdobyć własny jacht pełnomorski. W tym celu rozpoczęli wśród siebie zbiórki na fundusz jachtu, opodatkowując się specjalnie na ten cel w wysokości 1 zł. od głowy. Jacht ten ma służyć do szkolenia harcerzy śląskich żeglarzy na Bałtyku, oraz do odbywania przez nich dalekich podróży morskich.

HARCERZE WŚRÓD NIELETNICH
WIĘZNIÓW.

Gromada starszoharcerska przy 18-ej warszawskiej drużynie harcerskiej podjęła pracę wychowawczą w więzieniu dla nieletnich w Warszawie.

WSPANIAŁY ALBUM JAMBOREE.

Jak dowiadujemy się z Węgier, w tych dniach ukazał się tam wspaniały album Jamboree, obejmujący 160 stron oprawnych w półtło. Album ten zawiera zbiór najlepszych fotografii ilustrujących przebieg światowego zlotu skautów t.zw. Jamboree w Gödöllő, gdzie nasi harcerze odnieśli tyle wspaniałych sukcesów. Cena albumu wynosi około 10 zł. Zamawiać można pod adresem: Magyer Cserkeez haz. Budapest V. Nagy Sandor ut 6.

PROGRAM RADJOWY

RECITAL MARJI POMORSKIEJ.

Dnia 5 bm. o godz. 17.25 wystąpi w radjo młoda utalentowana śpiewaczka, odznaczona na konkursie śpiewaczym w Wiedniu p. Marja Pomorska. W programie arje z oper: „Tosca”, „Monon”, „Sprzedana narzeczona” oraz pieśni Debussy i Straussa.

ŚLAWNE ORKIESTRY I MAŁO ZNANE
UTWORY NA PŁYTCIE GRAMOFONOWEJ.

Radjowe audycje gramofonowe tworzą zwykle uzupełnienie audycji żywych, a to dzięki temu, że zawierają często utwory, których, czy to ze względu na wykonawców czy też ze względu na same utwory nie spotykamy w audycjach muzyki żywej. Dwie takie audycje nadaje Polskie Radio we wtorek dnia 5 bm., a mianowicie w audycji poświęconej usłysza radjosluchacze jedną z

najsławniejszych orkiestr świata, jaką jest filadelfijska orkiestra symfoniczna pod dyr. Stokowskiego, zaś o godz. 18.35 fragmenty z mało znanych oper, jak „Iris”, „Kofi spizowy”, „Fra Diavolo”, „Monan Lescant” itp.

„CÓRKA PANI ANGOT”.

Audycje operetkowe Polskiego Radja pod względem repertuarowym są bardzo urozmaicone. Obejmuje on zarówno ulubione operetki z t. zw. „żelaznego repertuaru”, ostatnie nowości o charakterze międzynarodowym, jak i operetki zapomniane, a godne przypomnienia, należące dziś do klasycznego repertuaru operetkowego. Jedną z tych ostatnich nadana będzie we wtorek dnia 5 bm. o godz. 20 będzie to „Córka pani Angot” Ch. Lecoq'a w doskonałej obsadzie z Marylą Karwowską, Zofją Zabiello, Aleksandrem Wasielem, Feliksem Szczepańskim i Bolesławem Bolko w rolach tytułowych. Operetkę zradjofonizowała Michalina Makowiecka, całość poprowadzi kapelmistrz Bolesław Tyllja.

PONIEDZIAŁEK 4 GRUDNIA.

7.00 — Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 7.05 — Gimnastyka. 7.20 — Muzyka z płyt. 7.52 — Chwilka gospodarstwa domowego. 11.50 — Wiadomości bie-

żące. 11.57 — Sygnał czasu, hejnał. 12.05 — Muzyka. 12.35 — Wiadomości meteorologiczne. 12.38 — Muzyka. 15.20 — Urzędowa cenna giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach. 15.25 — Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 — Wiadomości gospodarcze. 15.40 — Wiadomości strzeleckie. 15.45 — Chwilka lotnicza i przeciwgazowa. 15.55 — Muzyka. 16.10 — Recital wiolonczelowy Bolesława Ginsburga. 16.40 — Kurs elementarny języka francuskiego. 16.55 — Muzyka lekka. 17.50 — Pogadanka radiotechniczna. 18.00 — „Sporczynek u roślin” wygl. prof. dr. Kazimierz Rouppert. 18.20 — Audycja żołnierska. 18.45 — Przemówienie generalnego komisarza polityki narodowej, mim. Stefana Starzyńskiego. 18.55 — Dr. Władysław Dziegiel: „Przed tu lały — po zmarnowanym powstaniu”. 19.10 — Feljton muzyczny pt. „Z psychologii przeżycia muzycznego” wygl. dr. Stefania Łobaczewska. 19.25 — Rozmaitości. 19.35 — Wiadomości sportowe. 19.40 — Transmisja koncertu symfonicznego z Budapesztu z udziałem Alfreda Hoehna. 21.45 — Feljton pt. „W kraju hiszpańskich Basków” wygl. p. Marjan Henzel. 22.05 — Muzyka taneczna z restauracji „Gastronomia” w Warszawie. 23.00 — Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej. 23.05 — D. c. muzyki tanecznej.

Nauka religji
w gimnazjach państwowych.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa WR i OP z 9 listopada 1935 r. nr. 13 podaje rozporządzenia ministra WR i OP z dnia 31 października 1935 r. o organizacji gimnazjów państwowych a zarazem statutu gimnazjum państwowego. Co do nauki religji znajdujemy takie wzmianki:

Nauczyciel, uczący religji, winien szczególnie troszczyć się o pogłębienie życia religijnego swych uczniów (par. 20).

Program wychowania winien, zgodnie z funkcją społeczno - państwową gimnazjum i w sposób dostosowany do wieku i rozwoju młodzieży, zapewnić jej wychowanie na świadomych swych obowiązków twórczych obywateli Rzeczypospolitej, a w związku z tem dać możliwie najwyższe wyrobienie religijne, moralne, umysłowe i fizyczne oraz najlepsze przygotowanie do życia (par. 45).

Uczeń sposobni się przez wychowanie i kształcenie w szkole na świadomego swych obowiązków i twórczego obywatela Rzeczypospolitej, który za prawo naczelne uznaje dobro państwa (par. 58).

W tym celu uczeń winien dążyć do

wyrobienia religijnego, urabiać należy swój charakter, zdobywać wiedzę i pogłębiać w sobie poczucie więzi społeczno-obywatelskiej (§ 59).

Bardzo to są piękne i godne zalecenia wskazania, ale statut nie wspomina ani razu o Bogu i celu nadprzyrodzonym młodzieży, co jest przecież głównym i pierwszym celem nauczania religijnego. Nauce religji zaś wyznacza się tylko rolę środka do wychowania młodzieży na obywateli Rzeczypospolitej, co się po dwakroć podkreśla. Nadto jako prawo naczelne stawia się dobro państwa a wychowanie religijne ma służyć wyłącznie temu celowi.

Jest to błędne pojmowanie zadania nauki religji. Naczelnym jej zadaniem bowiem jest nauka o Bogu, o celu nadprzyrodzonym człowieka, uświęcenie jego duszy i wyrobienie charakteru i temu celowi głównie służyć ma wychowanie religijne. Jest rzeczą pewną, że uczeń wychowany religijnie staje się równocześnie obywatelem świadomym swych obowiązków i twórczym dla Rzeczypospolitej.

Przed 17-tym zjazdem
komunistycznej partji ZSSR.

Centralny komitet wykonawczy komunistycznej partji ZSSR postanowił zwołać zjazd partyjny na styczeń 1934 r. Chociaż zjazdy partyjne mają się odbywać corocznie, jak to przewiduje statut partyjny, przecież od ostatniego zjazdu partyjnego (30 lipca 1930) upłynęło już półczwarta roku, w którym to okresie przeprowadzono czystkę partyjną.

Główny organ komunistycznej partji, moskiewska „Prawda” wzięła już kampanję agitacyjną dla przygotowania wyborów na ten zjazd. Równocześnie centralny organ partji komunistycznej naznacza podstawowe linje sowieckiego budownictwa w okresie drugiej piatiletki. Dotychczas wprowadzić nie opracowano jeszcze oficjalnego planu drugiej piatiletki, ale już obecnie powiedzieć można, co wszystko czynniki sowieckie w tym okresie zamierzają osiągnąć i wykonać.

Przedewszystkiem chodzi o likwidację tych indywidualnych gospodarstw, które dotychczas jeszcze zdołały się utrzymać pomimo ogólnej kolektywizacji.

W przemyśle sowieckim zwracać

się będzie uwagę przede wszystkim na rozwój produkcji przedmiotów na rozwój produkcji przedmiotów że ma być powiększona trzykrotnie w stosunku do stanu dzisiejszego. Również ulepszona ma być komunikacja, głównie zaś koleje, które obecnie są bardzo zaniedbane.

Moskiewska „Prawda” mówiąc o przyszłym zjeździe partji komunistycznej, zauważa, że zjazd ten odbywać się będzie w stosunkach międzynarodowych i wewnątrzno-politycznych nadzwyczaj dla Związku Sowieckiego korzystnych. Równocześnie twierdza się konieczność kontynuowania walki z opozycją, zwłaszcza z pravicowemi kierunkami w partji, których przedstawicielami są Tomskij i Rykow. Mówiąc o zagranicznej polityce ZSSR „Prawda” podkreśla, że Związek Sowiecki „stara się, stara się i w przyszłości starać się będzie popierać politykę pokoju”, ale równocześnie prasa moskiewska zaznacza, że gdyby ZSSR został zaatakowany, wojna nie będzie prowadzona na terenie Związku Sowieckiego i ze stroną atakującą czeka katastrofa na froncie i rewolucja wewnątrz

sób fabrykacji wody o pewnych specjalnych właściwościach.

Wynikiem tego doświadczenia była jedna szklanka przezroczystego płynu; zawartość jej kosztuje 1200 dolarów. Taka suma za szklaneczkę wody?

Nic to dziwnego, bo chemikom udało się w tym wypadku pewien eksperyment, którego doniosłości dziś jeszcze nie da się ocenić, udało się wytworzyć t. zw. „ciężką wodę”.

Aby to zrozumieć, przypomnijmy sobie trochę nasze czasy szkolne. Uczono nas wtedy, że woda o pewnej określonej temperaturze i tej samej objętości posiada zawsze tę samą wagę. Litr wody w temperaturze 4 st. Celsjusza waży 1 kg.

Wiemy też, że woda składa się z dwóch gazów — wodoru i tlenu, tego samego tlenu, którego 22-procentowa zawartość w powietrzu jest pod stawowym warunkiem istnienia wszystkich istot ziemskich. Niedawno jednak znaleziono, że nie istnieje jeden tylko rodzaj wodoru, ale dwa: wodór lekki i ciężki. Po tem odkryciu powstała myśl wytworzenia wody z tlenu i tego właśnie „ciężkiego” wodoru. Woda ta powinna mieć zupełnie odrębne właściwości.

Sztuczka ta teraz się udała chemikom amerykańskim. Nie była to co prawda rzecz łatwa: aby otrzymać kilka gramów „ciężkiej” wody, trzeba mozolnie i kosztownymi urządzeniami technicznymi przerobić kilka ton zwykłej wody źródlanej, a sam rezultat ostateczny zawsze jeszcze jest dość niepewny.

Rachunek za taką wodę przedstawia się następująco: ilość wody, mogąca pomieścić się w naporstku kosztuje 150 dolarów, a mała szklaneczka półtora tysiąca dolarów.

Dziś jeszcze nie wiemy dobrze, do jakich celów ta istotnie droga woda może być użyteczną; jednak nauka nie zważając na materialną stronę nowego odkrycia, prze niezmiernie naprzód — do zupełnego zbadania tajemnic, kryjących się w tym cudownym płynie.

Znany biolog, prof. Swingle, badał fizjologiczne właściwości nowej wody, szczególnie zaś jej oddziaływanie na drobneoustroje i bakterje. Okazało się, że drobne żyjątka i rośliny, które w zwykłej wodzie bytują bardzo chętnie i dobrze się rozwijają, w wodzie „ciężkiej” nędźnie giną. Jest więc możliwem, że woda ta wogóle nie sprzyja rozwojowi w niej życia.

Czy nadaje się do picia, jeszcze nie ustalono; byłby to w każdym razie napój bardzo kosztowny, droższy, niż najdelikatniejszy szampan. Z niektórych wszakże obserwacji wynika, że małe ilości tej wody wywołują objawy gorączkowe u ludzi i zwierząt; na tem może więc polegać jej właściwość lecznicza.

RZECZY CIEKAWY

ORYGINALNA DEMONSTRACJA
MUZYKA.

Podczas koncertu w sali Pleyela w Paryżu, na którym wykonywano utępy z „Opery za trzy grosze”, powstał ze swego miejsca kompozytor francuski Florence Schmitt i na znak protestu przeciw wykonywanej partycji wznosił okrzyk: „Heil Hitler”. Publiczność odpowiedziała hucznymi oklaskami pod adresem onkiestry. Demonstracja powtórzyła się kilka razy, aż wreszcie wkroczyła na salę policja i wyprowadziła protestującego w tak niezwykły sposób kompozytora przy wtórce burzliwych oklasków zebranej publiczności.

SEX APEEL I RADJOAKTYWIZM.

W Paryżu obudziły duże zainteresowanie demonstrowane przez A. Givélet'a emanacje radioaktywne, które wydziela — zdaniem jego — każdy człowiek. Skonstruowany przez wynalazcę bardzo czuły galvanometr wskazuje natężenie emanacji radioaktywnych danej osoby. Zdaniem p. Givélet'a, źródłem najsilniejszych emanacji są ręce. Tak zwany sex-appel jest, według Givélet'a niczem innym jak „biologiczną radioaktywnością” danego osobnika. Największy wpływ na stopień sex-appela ma wywierać stan zdrowia danego osobnika. Największą rezerwę radioaktywności posiadają jakoby palce i amatory mocnej herbaty. Amatorów ta sa natomiast alkoholicy.

Doniosłe odkrycie...
150 dolarów za naporstek wody.

wyniki w pracy nad... fabrykowanymi w wielkich laboratorjach chemiczno-fizycznych w Princeton w Ameryce Północnej osiągnięto doniosłe

niem wody. Tak, słyszy się to nieco dziwnie, bo przecież wody mamy pod dostatkiem w zbiornikach w Maczkach. Ta jednak chodzi o spo-

Organizacja szkolnictwa zawodowego

Podział na 19 grup.

Minister oświaty wydał rozporządzenie o organizacji szkolnictwa zawodowego w Polsce. Rozporządzenie obowiązuje od dnia 30 listopada i określa szczegółowo organizację szkół dla poszczególnych zawodów. W myśl tego rozporządzenia szkolnictwo zawodowe będzie podzielone na 4 działy, obejmujące szkolnictwo przemysłowe, handlowe, rolnicze i gospodarstwa domowego.

Szkolnictwo przemysłowe podzielone jest na 19 grup, mianowicie: 1) górniczą, 2) metalową, 3) elektryczną, 4) drzewną, 5) garbarską, 6) włókienniczą, 7) papierniczą, 8) gumową, 9) mineralną, 10) technologiczno-chemiczną, 11) budownictwa i miernictwa, 12) komunikacyjną, 13) spożywczą, 14) odzieżową, 15) galanterji, 16) poligraficzną, 17) kinematograficzną, 18) instrumentów muzycznych i 19) kosmetyczną. Cały szereg grup szkolnictwa przemysłowego podzielony jest na podgrupy w liczbie 59.

Szkolnictwo handlowe obejmuje 2 grupy: kupiecką i administracyjno-handlową.

Szkolnictwo rolnicze podzielone jest na 3 grupy: 1) rolniczą, 2) ogrodniczą i 3) leśną.

Szkolnictwo gospodarstwa domowego obejmuje 2 grupy: 1) gospodarstw rodzinnych i 2) gospodarstw zbiorowych. W szkolnictwie tem wprowadza się 5 podgrupy.

W szkolnictwie zawodowym prowadzone będą dla poszczególnych zawodów szkoły stopnia licealnego, gimnazjalnego i niższego, oraz kursy dla osób specjalizujących się w pewnych działach danego zawodu. Do licealnych szkół zawodowych przyjmowani będą kandydaci, którzy ukończyli 4-letnie gimnazjum ogólnokształcące i posiadają 16—20 lat życia. Dla niektórych liceów przewidziane jest jako warunek przyjęcia odbycie 1-roczonej praktyki. W tych przypadkach przyjmowani będą kandydaci w wieku 17—21 lat.

Do gimnazjalnych szkół zawodowych przyjmowani będą kandydaci, którzy ukończyli 6 klas szkoły powszechnej i posiadają 16—19 lat życia. Do szkół zawodowych stopnia niższego przyjmowani będą kandydaci, którzy ukończyli 4 klasy szkoły powszechnej i posiadają 13—17 lat życia.

Nauka w liceach zawodowych trwa przeważnie 3 lata (w niektórych 2 lata) w gimnazjach zawodowych 4 lata, a w szkołach stopnia niższego 3 lata. Kursy dla osób specjalizujących się w pewnych gałęziach zawodowych, dostosowane będą co do czasu trwania i zasad organizacji do potrzeb danego zawodu.

Zmiany w przepisach o obowiązku przyjmowania do pracy inwalidów.

W związku ze zmianą ustawy o zapobieganiu inwalidzkiej wprowadzone zostały również zmiany w przepisach o obowiązku przyjmowania do pracy inwalidów w przedsiębiorstwach prywatnych.

Dolna granica niezdolności do pracy inwalidów, których należało zatrudniać, obniżona została z 35 proc. do 15 proc., ponadto górna granica ustalona została na 65 proc. niezdolności do pracy. Inwalidów z niezdolnością do pracy powyżej 65 proc. pracodawcy nie są obowiązani przyjmować, podczas gdy dotychczas należało zatrudniać i 100-procentowych inwalidów.

Poprzednio pracodawca obowiązany był na każde 50 robotników i pracowników zatrudniać 1 inwalidę. Obecnie pracodawca obowiązany jest przyjąć na każde 100 robotników trzech inwalidów. Ponadto obowiązek zatrudniania inwalidów został rozszerzony na pracodawców, prowadzących różnego rodzaju roboty sezonowe.

W razie przekroczeń przepisów przewidziana jest kara w drodze administracyjnej do 6 tygodni aresztu albo grzywny od 200 zł. do 2000 złotych.

Rozporządzenie ministra oświaty wprowadza 19 typów liceów zawodowych w szkolnictwie przemysłowym a mianowicie: hutnicze, mechaniczne, elektryczne, przemysłu leśnego garbarskie, tkackie, farbiarsko-wykończalnicze ceramiczno - szkła technologiczno - chemiczne, budowlane, drogowe, wodno-melioracyjne, miernicze, młynarskie, przetwórstwa mlecznego, przemysłu fermentacyjnego, krawieckie, graficzne i fotograficzne.

W szkolnictwie handlowym wprowadzane będą 2 typy liceów zawodowych, a mianowicie: 2- i 3-letnie licea kupieckie oraz licea administracyjno - handlowe. Licea 2-letnie da-

ją ogólne przygotowania kupieckie względnie administracyjno - handlowe, licea 3-letnie uwzględniać będą w 3-ciej klasie specjalizację.

W szkolnictwie rolniczym prowadzone będą 4 typy liceów zawodowych, a mianowicie 3-letnie licea rolnicze, leśne, ogrodnicze u gospodarzy wiejskich. Do liceów tych przyjmowani będą kandydaci z ukończonym gimnazjum w wieku 16—24 lat.

Ogółem zatem w szkolnictwie zawodowym wymienianych jest 27 typów szkół stopnia licealnego. Ten sposób organizacji szkół zawodowych oraz termin i sposób likwidacji obecnie istniejących określa osobne zarządzenie Min. oświaty.

Atakowany gospodarz

postrzelił lokatorkę.

Ul. Wolska w Dąbrowie, położona obok rzeźni miejskiej, była widownią poważnego zajścia, wynikłego pomiędzy gospodarzem, a lokatorami domu nr. 22, którego właścicielem jest p. Władysław Suchecki. Otóż pomiędzy p. Sucheckim i jego lokatorami istnieje ostry zatarg, powstały prawdopodobnie skutkiem niepłacenia komornego. Wczoraj na tem tle doszło do gwałtownej kłótni, a kiedy gospodarz spostrzegł, iż zebrani lokatorzy przybierają groźną apostawę, schronił się do

mieszkania, co niewiele jednak pomogło, gdyż lokatorzy zaczęli gwałtownie dobijać się do drzwi, chcąc je wylać. Wtedy p. Suchecki zaczął grozić że jeżeli lokatorzy nie zaprzestają ataku, zrobi użytek z broni palnej. Ponieważ nie odniosło to skutku, p. Suchecki strzelił przez drzwi, raniąc w prawe ramię Kazimierę Maszewską. Po strzale atakujący się rozbiegli, a poszkodowaną odprowadzono do szpitala św. Barbary.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

4	Dziś Barbary
	Jutro Sabby
	Wschód słońca 7 m. 27.
	Zachód „ 15 m. 41.

Kinoteatry w Zagłębiu

dzisiaj wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Zdobycie cie muszę.

PALACE: Sznep w masce.

EDEN: Kawalkada.

BEDZIN

NOWOŚCI: „Przed maturą” i „Schowajcie swoje smutki”.

ŚWIATOWID: „Rajski ptak”.

DĄBROWA

WANDA: Szalona noc.

ARS: Zdobycie Cie muszę.

ZAWIERCIE

STELLA: Czemp.

Teatr Polski w Katowicach

REPERTUAR.

Wtorek 5 bm. — „Lampka Oliwna”.

Środa 6 bm. — „Pieniądze to jednak nie wszystko”.

Piątek 8 bm. — o godz. 11 na dochód wdów i sierot po inwalidach woj. Uroczysty poranek muzyczny poświęcony Chopinowi; wiecz. „Pieniądze to jednak nie wszystko”.

Sobota 9 bm. — „Obiad o 8-iej” (premiera).

Niedziela 10 bm. — o godz. 11 Poranek szkół wydziałowych; o godz. 16 „Musi się ze mną ożenić”; o godz. 20 „Obiad o 8-iej”.

× **PODZIĘKOWANIE.** Dnia 29 listopada b. r. uczenie gimnazjum im. E. Zawidzkiej w Dąbrowie, urządziły miłą niespodziankę dzieciom ze szkoły powsz. Nr. 1. 70 dziewcząt z tej szkoły spędziło mile czas w sali gimnazjum na przedstawieniu p. t. „Wigilja św. Andrzeja”, poczem, gościnnie i serdecznie podejmowane suty podwieczorkiem, zabawiały się wesoło, zapominając o złej doli.

Za stałą pomoc w dożywianiu dziatwy naszej szkoły, a przede wszystkim za wiele okazanego serca, kierownictwo szkoły nr. 1 w Dąbrowie wraz z gronem nauczycielskim składa tą drogą dyrekcji, personelowi i uczniom gimnazjum najserdeczniejsze: „Bóg zapłać”.

Gustaw Morcinek na akademii w Dąbrowie.

Jak już nadmienialiśmy w dniu dzisiejszym przyjeżdża na zaproszenie bratniej pomocy uczniów P.S.G. i H. w Dąbrowie znany powieściopisarz Gustaw Morcinek, który wygłosi przemówienie na akademii górniczej w kinie „Zawisza” (dawniej Kometa) o godz. 19.30.

Po przemówieniu odbędzie się część koncertowa, której bogaty program wypełnią: chór i orkiestra szkolna, śpiew solowy p. Sajdaka, deklamacje, gra na skrzypcach p. Romanowicza, recytacje, wreszcie obrazek sceniczny z życia górników.

× **ODZNACZENIA.** P. inż. Kazimierz Dobrzyński, główny inżynier Tow. sosnowieckiego, oraz p. inż. Jan Wengrys dyrektor techniczny Tow. Saturn zostali odznaczeni złotymi krzyżami za zasługi na polu przemysłu wojennego.

× **RADA PRZYBOCZNA W SOSNOWCU.** W środę, dnia 6 bm. o godzinie 19 min. 45 w Magistracie odbędzie się posiedzenie Rady przybocznej z następującym porządkiem obrad: Odczytanie protokołu z posiedzenia Rady Przybocznej w dniu 12 października 1933 r.; Sprawa powołania Komisji budowlanej; Rozpatrzenie podania Spół. Alk. „Tramwaje Elektryczne w Zagłębiu Dąbrowskiem” w sprawie opłat od nowowybudowanej linii tramwajowej; Wybór kandydatów na ławników Kolegium Górniczego; Rozpatrzenie projektu statutu Związku międzykomunalnego dla prowadzenia Szpitala św. Łazarza Zagłębia Dąbrowskiego; Rozpatrzenie podań dzierżawcy rzeźni miejskiej o obniżenie taryfy dzierżawnej oraz o zezwolenie na poddzierżawienie niektórych zabudowań rzeźni; Rozpatrzenie podania Centralnego Związku detalicznego kupiectwa chrześcijańskiego, Oddział w Sosnowcu o obniżenie opłat za świadectwa lekarskie.

× **OKÓLNIK W SPRAWIE WYKUPNA ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH** Ministerstwo skarbu wystosowało do Izb skarbowych okólnik w sprawie nabywania świadectw przemysłowych na rok 1934. W wypadkach, gdy płatnik żąda wydania świadectwa niższej kategorii, urzędnicy nie mają czynić utrudnień w nabyciu żadanego świadectwa.

W górnicze święto

(DOSTOJNEMU AUTOROWI „SERCA ZA TAMĄ”, GUSTAWOWI MORCINKOWI W HOŁDZIE).

Milczą szyby... zamary oskardy... Zgasły lampek górniczych promienie... Wśród ścian lśniących, potężnych i hardych Ciche, sennie zaległo milczenie.

W długich, krętych kruzgankach, galerjach Tak patrzących wyniosłe i srogo, Jakies dziwne się wiodą miasteczka, Których żywi zobaczyć nie mogą.

Nie nie wstrząsa złomami skalnymi I młot żaden się pracy nie ima: Wyszli czarni rycerze z podziemi — Aby w niebo uderzyć oczyma.

Wykonane wśród trudu i znoju Groźne twarze, poważne, wąsate W jasny uśmiech się dzisiaj ustroją I w świąteczną ustroją się szatę.

W tęsknej pieśni... złocistej legendzie... Znikną cienie chwil ciężkich, ponurych I radościom tam końca nie będzie, Gdzie górnicze zabłysną mundury.

Może tylko wspomnienie złowieszcze. Gdy nadejdzie wśród szarej godziny, Jakimś żalem zatarga raz jeszcze W pierś matki, lub sercu dziewczyny...

W. BERNASIK.

× **OBOZY ZIMOWE DLA MŁODZIEŻY.** W celu umożliwienia młodzieży szkolnej wykorzystania feryj świątecznych polska YMCA organizuje w r. b. grupę obozów zimowych, połączonych z nauką jazdy na nartach i turystyką narciarską. Obozy mieścić się będą w Tatrach Zachodnich we wsiach Dzianisz i Ciche Górne. Udział mogą wziąć chłopcy w wieku od 14 do 18 lat. Obozy trwają od dnia 2 stycznia do 14 stycznia 1934 r. włącznie. Koszt 10-dniowego pobytu w obozie wynosi zł. 40 droga z Warszawy i z powrotem zł. 12, a Krakowa zł. 4.20. Informacji udziela i zapisy do dnia 22 grudnia r. b. przyjmuje główne biuro polskiej YMCA w Warszawie, Al. Ujazdowskie 22.

× **OBNIŻENIE HONORARJUM ARCHITEKTÓW.** Niektóre urzędy stosują normy wynagrodzenia architektów za plany, kosztorysy i kierownictwo nie w stosunku procentowym do kosztów budowy, ale ryczałtowo — w zależności jedynie od wielkości (kubatury) budynku niezależnie od kosztów budowy.

Były to przeważnie normy Min. rob. publicznych z r. 1927, a więc okresu wysokich kosztów budowy. Gdy koszty materiałów i robocizny zmniejszyły się, norma wynagrodzenia architektów stała się zbyt wysoka w stosunku do kosztów budowy.

Obecnie Ministerstwo spraw wewnętrznych, które te normy stosowało, obniżyło to honorarjum o 20 proc.

Obniżka ta stosuje się również do honorarjum za projekty ogrzewnicze, kanalizacyjne i elektrotechniczne.

× **POLSKI CEMENT DLA PALESTYNY** Statek „Nordland” opuścił Gdynię z ładunkiem 600 ton cementu wysyłanego przez Tow. fabryk portland cementu „Wysoka” do Palestyny. Transport ten jest zapoczątkowaniem, podjętego przez T-wo „Wysoka” poważniejszego wywozu cementu do Palestyny i innych krajów Bliskiego Wschodu. Poza to T-wo „Wysoka” wysłało w tych dniach również przez Gdynię większy ładunek cementu do St. Zjednoczonych.

× **AWANTURA W ARESZCIE.** Ubiegłej nocy umieszczono w areszcie miejskim w Sosnowcu kilku awanturujących się na ulicach pijaków, którzy w dalszym ciągu urządzali burdy. Kiedy kłucznik wszedł w towarzystwie posterunkowego do aresztu, celem uspokojenia awanturników, jeden z nich Józef Baczynski uderzył kawałkiem rusztu posterunkowego w głowę, drugi zaś Mieczysław Łaptoś rzucił się na kłucznika. Zajście szybko zlikwidowano, poczem nastąpił spokój.

× **DROBNY POŻAR.** Wczoraj skutkiem zaproszenia ognia, zapaliły się nagromadzone w suterynie domu 8a przy ul. Wawel szmaty i trociny. Zaalarmowana miejska straż ogniowa pożar ugasiła.

Pokwitowanie OFIAR

złożonych bezpośrednio w Administracji „Kurjera Zachodniego”.

DO DYSPOZYCJI KS. KAN. RACZYŃSKIEGO: I. Dojłidowie i M. Kolbuszewska w dniu Imienin S. p. ks. szambelana Fr. Ksawerego Plenkiwicza, dla uczczenia Jego świętej pamięci, składała dla ... niecierpliwych zł. 2 (dwójce).

GRZYBY

prawdziwe **BOROWIKI** na wiankach,
1 kg. I gatunku tylko 8 zł. 50 gr.
1 kg. II " " 7 " 50 gr.
(najmniej 5 kg.) dostarcza

„BORGRZYB”
GRODNO, MAGISTRACKA 11. —

Znany angielski rzeźbiarz Kingsley Doubleday urządził w swej pracowni „dziecinna szkołę sztuki”, gdzie udziela bezpłatnie lekcji biednym dzieciom, wyławiając w ten sposób wiele talentów, które bez jego pomocy nie mogłyby się ujawniać.

PROSZEK z „KOGUTKIEM”
(MIGRENO-NEUROSIK)
USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY
MIGRENĘ, NEURALGJĘ,
BÓLE ZĘBÓW,
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE i T.P.
PROSZKI TE WYRABIAMY i W POSTACI
TABLETEK.
ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
z „KOGUTKIEM”

Olbrymił posąg sławnego badacza centralnej Afryki Dawida Livingstona, który przed 50 laty pierwszy zbadał wnętrza czarnego ładu, stanie w pobliżu jeziora Victoria.

KINO „EDEN”
Sosnowiec, Dęblńska 4 tel. 10-95.

Dziś wielkie święto kinomanów (ek)!
Najuroczystsza premjera sezonu!
„KAWALKADA”
Najpotężniejsze widowisko filmowe 2-ch generacji
CLIVE BROOK — Djana Wynyard
Początek I seansu o 4-ej, w niedzielę o 2-ej.

KINO „Palace”
w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

Dziś największa premjera sezonu!!!
Hanka ORDONOWNA
zachwyci cały Sosnowiec swym śpiewem i doskonałą grą aktorską w polskim filmie p. t.
„SZPIEG W MASCE”
w pozostałych rolach: **B. SAMBORSKI, IGO SYM.**
POCZĄTEK O GODZ. 4-EJ.

KINO „ARS”
w Dąbrowie Górniczej

DZIS
JANKIEPURA
SPIEWA W FILMIE P. T.
ZDOBYC CIĘ MUSZĘ
NADPROGRAM: DODATKI DZWIĘKOWE.

DROBNE OGŁOSZENIA

ROZNE

NOWOCZESNA SZLIFIERNIA
„SZYBKOSC”
firma Wyspiański, Sosnowiec, Żeromskiego 14. 7872

WIELKA ZNIŻKA CEN!
Łyżwy figurowe, — hokejowe, buty narciarskie, łyżwiarskie, hokejowe. — Narty oraz wszelki ekwipunek.
„STADJON”
Sosnowiec, Mościckiego 6 (Kościelna). Duży wybór. 7913

LECZNICA
chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec Sienkiewicza 17 a. — Wizyta 5 zł. 7981

NA GWIAZDKĘ
portret jest najmiłym prezentem. Ceny od 3 zł. Zdjęcia do portretów bezpłatnie. FOTO-LAZAR, Sosnowiec, Piłsudskiego 14. 8087

KUPNO i SPRZEDAŻ

FORTEPIAN
„Kerstopfa” krzyżowy krótki, czarny, okazjnie sprzedaje Będzin Kołłataja 30 Barenblatt.

OKAZYJNIE
do sprzedania aparaty Pathe Baby z obrazem za 200 zł. Zgłoszenia „Kurjer Zachodni”.

KAMIENIC
majątków ziemskich gospodarstw rolnych oraz małych domów w całej Rzeczypospolitej, największy bór do sprzedania siada jedynie „Wawel”, — Kraków Grodzka 60, tel. 1000

POSADY i PRACE

Poważna Wielkopolska Firma Sp. Akc. poszukuje jeszcze specjalnej akwizycji 3-oh reprezentatywnych inteligentnych PANÓW.
Dochody od 300—600 złotych miesięcznie. Zdolni, pracowici, wytrwali otrzymują po miesiącu kontrakt stałych pracowników. Zgłoszenia TYLKO SOBISTE z dokumentami w dniu 5 grudnia 1933 r. od godz. rano do 3 popołudnia. Katowice, Młyńska II p. mieszkanie 4.

PIANINO
mało używane, nowoczesne, zagraniczne, sprzedam tanio. 7821
KATOWICE, Słowackiego 18 m.

koniecznie z tym znakiem!

KOWALSKINA
USUWA NAJUPORCZYWSZE
BÓLE GŁOWY
FABRYKA CHEM.-FARMACEUTYCZNA
„KOWALSKA” WARSZAWA

STANISŁAW ANDRZEJ STEEMAN.

DZIWNY MANEKIN

Przekład autoryzowany z franc.

96)

— Nazajutrz po śmierci Leona Lecopte Baltazar ginie z kolei. Dlaczego? Zwierzę zadrasnęło się samo... Wypycha je Jadin... W czasie roboty i on się zadrapuże, albo zakłuwa... Umiera zatruty — jak Leon Lecopte — koniec jego wydaje się podejrzany. Zarządzają autopsję... Podejrzenia ciąży na żonie i jego pomocniku, mimo zaprzeczeń zostają aresztowani... Dzisiaj toczy się przeciwko nim rozprawa. Ostatnia, nieprzewidziana konsekwencja: Stokrotka zdycha od resztek trucizny...
Słuchacze Malaise'a byli zdolni wymówić ani słowa, tak dalece prawda, nareszcie poznana, wydała im się dziwna, dziwnie prosta...
W końcu Emil Charon mruknął:
— Ale... Kto to zrobił?
— Iks... odpowiedział inspektor.
Objął spojrzeniem wszystkich obecnych.
— Iks zatrął Baltazarowi pazury i w rok później pokaleczył woskową głowę — albo zbrodnia nie zdołała nasycić jego nienawiści, albo nie mógł zmieścić widoku manekina, przypominającego mu zmienawidzoną ofiarę...
Armand pochylił się ku inspektorowi.
— Czy... czy pan wie, kto jest tym Iksiem? — zapytał z wysiłkiem.
— Wiem — odpowiedział Malaise.

Jeszcze raz przyjrzał się zebranym.
— Wszyscy jesteście potrosze współnikami — powiedział z lekką wymówką. — To znaczy, że nie umawiając się co do tego, solidaryzowaliście się w celu utrudnienia mi odkrycia prawdy... Proszę nie protestować!... Każde z was broniło swojej tajemnicy i prawie wszyscy próbowaliście ukryć przede mną prawdziwe oblicze zmarłego...
— Nie chcieliśmy, żeby jego pamięć... — zaczęła Irena.
— Tak, tak — przerwał inspektor. — Ta delikatność przynosi wam zaszczyt... Jednak siedem osób z pośród was miało mniej lub więcej poważne powody, żeby życzyć sobie śmierci Leona Lecopte... I — proszę posłuchać mnie uważnie — ponieważ Iks, jak już mówiłem przed chwilą nie miał potrzeby znajdować się na miejscu zbrodni, *ponieważ alibi nie wchodzi już więcej w grę*, mordercą może być każde z was...
Emil Charon uczynił gwałtowny ruch:
— Które z nas nie figuruje na pańskiej czarnej liście?
— Pańska żona — odpowiedział Malaise.
— To jeszcze szczęśliwiej! — zawołała ostrym głosem ta ostatnia.
— Chwileczkę! — przerwał Armand. — Czy alibi dotyczące zamordowania manekina również nie wchodzi w grę? Ten moment jest ważny, bo jedna i ta sama osoba dokonała obu tych czynów...
— W istocie — odpowiedział Malaise. — Zwróć państwu uwagę, że jeżeli wszyscy oprócz Jerome'a macie alibi, dotyczące zbrodni, nikt nie może mi go dostarczyć, co do nocy z 14-go na 15-ty... Podniósł się chór protestów.

— Fakt znajdowania się w swoim łóżku nie może posłużyć za poważne alibi — mówił podnosząc głos Malaise... — Wierźcie mi, że mocno tego żałuję... Ale państwo wszyscy wchodzą w grę...
— Przepraszam — zawołał Emil Charon — ja nie...! Moja żona może panu powiedzieć...
— Państwo sypiają w jednym pokoju?
— Nie, ale...
— Bardzo mi przykro, panie Charon. Nie mogę wobec tego, mimo dobrych chęci, wymazać pana nazwiska z mej listy.
— Inspektorze — rzekł Armand — ja byłem w Brukseli w nocy z 14-go na 15-ty... Ja...
— Może mi pan dowieść? Nie? A więc... Leopold Trachet przemówił z kolei:
— Farmer Englebienne i jego córka — powiedziały cicho — oznajmiły panu, że byłem w łóżku w momencie, kiedy w nocy z 14-go na 15-ty zobaczył pan mordercę ze swego okna w oberży...
Malaise potrząsnął głową.
— Człowiek, którego widziałem, może nie był mordercą. Miał pan możliwość wyjść ze swego pokoju, wybić szybę wystawową i pokaleczyć manekina... Potem miał pan jeszcze czas wrócić do łóżka i wziąć od panny Englebienne filiżankę mleka.
Leopold machnął z rezygnacją ręką. Nie usiłował już protestować.
— Dowiodę państwu — mówił inspektor — że nikt z was nie jest wolny od podejrzeń... Proszę mi nie przeczyć...
D. c. n.

PKO. Katowice 302.712

Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Ogłoszenia drobne o zgubionych dokumentach i poszukiwaniu pracy po 3 gr. za wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 m. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

Seryjne drobne ogłoszenia.
Po 10 wyrazów w każdym kosztują
30 drobnych ogl. 16.00 zł.
20 drobnych ogl. 13.00 zł.
10 drobnych ogl. 7.00 zł.
5 drobnych ogl. 4.00 zł.